

Grant Thornton

Audit report

SADRŽAJ

Izveštaj nezavisnog revizora	3
Izveštaj o ukupnom rezultatu za period - Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine	8
Izveštaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine.....	9
Izveštaj o tokovima gotovine na dan 31.12.2023. godine	10
Izveštaj o promjenama u kapitalu na dan 31.12.2023. godine.....	11
1. Osnovni podaci o Društvu	12
2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja	13
3. Pregled značajnih računovodstvenih politika	15
4. Značajne računovodstvene procjene	20
5. Prihodi od prodaje proizvoda	21
6. Prihodi od pruženih usluga	21
7. Ostali poslovni prihodi	22
8. Troškovi materijala	22
9. Troškovi goriva i energije.....	23
10. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	23
11. Troškovi amortizacije i rezervisanja	23
12. Finansijski rashodi.....	24
13. Porez na dobit.....	24
14. Zarada/ (gubitak) po akciji.....	24
15. Nematerijalna sredstva	25
16. Nekretnine, postrojenja i oprema	26
17. Zalihe i dati avansi	27
18. Kratkoročna potraživanja	28
19. Gotovinski ekivalenti i gotovina	29
20. Kapital	29
21. Dugoročni krediti u zemlji	30
22. Dugoročni krediti u inostranstvu	30
23. Ostale dugoročne obaveze uključujući razgraničenja	31
24. Razgraničeni prihodi i primljene donacije	32
25. Kratkoročne finansijske obaveze.....	32
26. Obaveze iz poslovanja	33
27. Obaveze za plate i naknade plata	33
28. Obaveza za poreze, doprinose i druge dažbine	34
29. Kratkoročna razgraničenja	34
30. Transakcije sa povezanim pravnim licima	35
31. Upravljanje finansijskim rizicima.....	37
32. Poreski rizici	38
33. Potencijalne obaveze	38
34. Događaji nakon datuma izvještavanja	38

Izvještaj nezavisnog revizora

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Vase Pelagića 2/IV
78 000 Banja Luka
Republika Srpska
Bosna i Hercegovina

T +387 51 211 509; +387 51 211 294
F +387 51 211 501
E office@ba.gt.com
www.grantthornton.ba

Aкционарима привредног друштва „Водовод и канализација“ а.д. Bijeljina

Mišljenje sa rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja Vodovoda i kanalizacije a.d. Bijeljina (u daljem tekstu "Društvo"), koji obuhvataju izvještaj o finansijskom položaju na dan 31. decembra 2023. godine, izvještaj o ukupnom rezultatu za period, izvještaj o promjenama na kapitalu i izvještaj o tokovima gotovine za period, koji se završava na navedeni datum i napomena uz finansijske izvještaje, koje uključuju pregled značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, osim za efekte navedene u osnovama za mišljenje sa rezervom, priloženi finansijski izvještaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim aspektima, finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2023. godine kao i rezultate njenog poslovanja i novčane tokove za godinu koja se tada završila, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja prevedenim i objavljenim u Republici Srbiji.

Osnove za mišljenje sa rezervom

- Kao što je objelodanjeno u napomeni 22 uz finansijske izvještaje, na dan 31. decembra 2023. godine Društvo nije ispunilo zahtjeve u vezi finansijskih pokazatelja definisanih ugovorom o dugoročnim kreditima. U skladu sa paragrafom 74 Međunarodnog računovodstvenog standarda 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja, kada entitet prekrši obavezu iz ugovora o dugoročnom kreditu, na kraju ili prije finansijskih izvještaja, obaveza postaje plativa na zahtjev, i ta obaveza se klasificuje kao kratkoročna, čak i ako poslije kraja izvještajnog perioda, a prije odobravanja finansijskih izvještaja za objavljivanje, povjerilac pristane da ne zahtjeva naplatu kao posljedicu ovakvog kršenja. Obaveza se klasificira kao kratkoročna jer, na kraju izvještajnog perioda, entitet nema bezuslovno pravo da odloži izvršenje za najmanje dvanaest mjeseci poslije tog datuma. U skladu sa definisanim uslovima iz ugovora, kreditor ima pravo da zahtjeva prijevremenu otplatu kredita od strane Društva. U skladu sa navedenim, na dan 31. decembra 2023. godine kratkoročne obaveze su potcijenjene, a dugoročne obaveze precijenjene za iznos od 824.991 KM.

Obavili smo reviziju u skladu sa Međunarodnim revizijskim standardima. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljno opisane u našem izvještaju u odjeljku Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja. Nezavisni smo u odnosu na Društvo u skladu sa Kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne standarde etike za računovođe (IESBA), i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Uvjereni smo da su revizorski dokazi koje smo prikupili dovoljni i primjereni kao osnova za izražavanje našeg mišljenja sa rezervom.

Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na napomenu 15 Nematerijalna sredstva koja su na dan 31. decembra 2023. godine iskazana u iznosu 61.938.237 KM. Navedena vrijednost nematerijalnih sredstava najvećim dijelom se odnosi na dugoročna prava u iznosu od 59.601.512 KM, a koja se odnose na novoizgrađeni kanalizacioni sistem sa rokom upravljanja od 50 godina i postrojenje za prečišćavanje otpadnih voda u iznosu od 43.847.171 KM i na aktiviranu kanalizacionu mrežu po projektu u zajedničkoj realizaciji sa Gradom Bijeljina u iznosu od 15.754.341 KM (aktiviranje izvršeno u toku 2021. godine). Ugovor o prenosu prava korištenja kanalizacione mreže u iznosu od 15.754.341 KM između Grada Bijeljina i Društva nije zaključen do kraja 2023. godine.

Društvo nematerijalnu sredstva evidentirana na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija Republike Srpske broj: 06.09/052-349/08 od 29. aprila 2008. godine, u kojoj je navedeno da se ista evidentira u okviru nematerijalne imovine. Navedeno priznavanje nije u skladu sa paragrafom 4.4 i 4.12 Konceptualnog okvira za finsnsijsko izvještavanje i paragrafom 8 MRS 38 – Nematerijalna imovina. Navedena sredstva koja se odnose na sistem prikupljanja otpadnih voda na području Grada Bijeljina treba prznati u skladu sa zahtjevima MRS 16 –Nekretnine, postrojenja i oprema.

Društvo je u toku 2023. godine nastavilo aktivnosti oko usaglašavanja stanja nematerijalne sredstava sa Gradom Bijeljina, kao i definisanja budećeg evidentiranja i priznavanja iste, ali do kraja 2023. godine nisu postignuti konkretni dogовори. Aktivnosti sa Gradom Bijeljina su nastavljene i početkom 2024. godine.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano po osnovu gore navedenog.

Značajna neizvjesnost u vezi s vremenski neograničenim poslovanjem

Skrećemo pažnju na napomenu 2 u finansijskim izvještajima u kojoj je navedeno da na dan 31. decembra 2023. godine, tekuće obaveze Društva premašile su tekuća sredstva za iznos od 7.288.027 KM. Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine iskazalo dobitak u poslovanju u iznosu od 603.968 KM. Navedene činjenice, kao i činjenice objelodanjene u napomeni 22, i u odjeljku Osnova za mišljenje s rezervom, ukazuju na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Društva u toku redovnih operativnih aktivnosti. Rukovodstvo Društva smatra da preuzima sve neophodne mjere vezane za normalno i kontinuirano obavljanje operativnih aktivnosti i da je primjena načela stalnosti poslovanja validno primijenjena u pripremi ovih finansijskih izvještaja u datim okolnostima (veza napomena 2), uz napomenu da je većinski akcionar Društva, Grad Bijeljina i da Društvo obavlja djelatnost od opštег interesa.

Naše mišljenje nije dalje modifikovano u vezi s tim pitanjem.

Ključna pitanja

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u našoj reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda. Ova pitanja su obrađena u kontekstu revizije finansijskih izvještaja u cijelini, kao i u formiranju našeg mišljenja o njima i mi ne izražavamo posebno mišljenje o ovim pitanjima.

Ključna pitanja revizije: Prihodi od prodaje proizvoda	Revizijski pristup
<p>Prihodi od prodaje proizvoda (napomena 5) u toku 2023. godine iskazani su u iznosu od 7.647.127 KM i u najvećoj mjeri se odnose na prihode od isporuke vode i kanalizacije. Društvo navedene prihode priznaje na mjesecnom nivou, nakon mjesecnog obračuna, odnosno utvrđivanja mjesecne isporuke. Cijena je definisana posljednjom Odlukom o utvrđivanju cijena vode i kanalizacije objavljene u Službenom glasniku Grada Bijeljina.</p> <p>Prihodi od prodaje proizvoda su odabrani kao ključno pitanje zato što postoji značajan rizik priznavanja prihoda od prodaje proizvoda od strane Društva kao i rizik da li su iskazani prihodi evidentirani u periodu u kome su nastali.</p>	<p>Naše revizorske procedure su uključivale sljedeće:</p> <p>Sagledali smo interno okruženje Društva i interne kontrole koje su uspostavljene za priznavanje prihoda, kao i informacioni sistem koji Društvo koristi, a koji služi za generisanje prihoda.</p> <p>Izvršili smo usaglašavanje podataka iz baze kupaca sa finansijskom evidencijom (GK/BB);</p> <p>Sproveli smo analitičke procedure za sve vrste prihoda i dobili pojašnjenja za sve značajne promjene;</p> <p>Na bazi uzorka uradili smo test kontrola koji se odnosi na proces zaključenja ugovora sa krajnjim korisnicima, načini obračuna, fakturisanje i priznavanja prihoda;</p> <p>Na bazi uzorka sproveli smo test detalja;</p> <p>Na bazi uzorka sproveli smo revizorske procedure radi potvrđivanja da li su prihodi evidentirani u periodu u kome su nastali, takođe na bazi uzorka izvršili smo potvrđivanje salda potraživanja od kupaca.</p>

Odgovornost Uprave za finansijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja i za one interne kontrole za koje Uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja finansijskih izvještaja, a koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške.

U sastavljanju finansijskih izvještaja, Uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju i objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja.

Lica ovlašćena za upravljanje su odgovorna za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Društva.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li finansijski izvještaji, kao cjelina, bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili pogreške i izdati revizorov izvještaj koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je viši nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija u skladu sa Međunarodnim standardima revizije uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili pogreške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbiru, utiču na ekonomski odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi takođe:

- prepoznajemo i procjenujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza finansijskih izvještaja, zbog prevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostačni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaznje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrol relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrol Društva;
- ocjenujemo primjerenošću korištenih računovodstvenih politika, razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila Uprava;
- zaključujemo o primjerenošću korištenja računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja i, temeljno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pažnju u našem revizorskem izvještaju na povezane objave u finansijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg revizorskog izvještaja. Međutim, budući događaji ili uslovi mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju;
- ocjenujemo ukupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji, osnovne transakcije i događaje na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo sa onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i sve značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Takođe obezbjeđujemo licima ovlaštenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahtjeva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koje se u razumnoj mjeri može očekivati da se odražavaju na našu nezavisnost, i, gdje je to primjenljivo, odgovarajuće mjere zaštite.

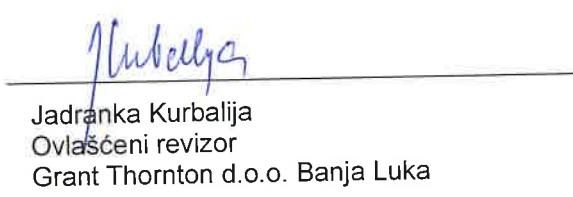
Od pitanja saopštenih licima ovlašćenim za upravljanje, određujemo ona pitanja koja su bila od najvećeg značaja u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i, shodno tome, predstavljaju ključna pitanja revizije. Mi opisujemo ova pitanja u našem izvještaju revizora, osim ukoliko zakon ili regulativa isključuju javno objelodanjivanje u vezi sa pitanjem ili, kada, u izuzetno rijetkim okolnostima, odlučimo da pitanje ne bi trebalo da se saopšti u našem izvještaju zbog toga što se u razumnoj mjeri može očekivati da negativne posljedice saopštavanja prevaziđu korist za javni interes od saopštavanja tog pitanja.

Partner na revizorskom angažmanu čiji je rezultat ovaj izvještaj nezavisnog revizora je Jadranka Kurbalija, ovlašćeni revizor.

Grant Thornton d.o.o. Banja Luka
Banja Luka, 18.04.2024. godine

Isidora Dzombić
Managing Partner – Direktor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Jadranka Kurbalija
Ovlašćeni revizor
Grant Thornton d.o.o. Banja Luka

Izvještaj o ukupnom rezultatu za period - Bilans uspjeha za period 01.01 - 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	2023. u KM	2022. u KM
Poslovni prihodi			
Prihodi od prodaje proizvoda	5	7.647.127	7.639.490
Prihod od pruženih usluga	6	926.891	577.544
Ostali poslovni prihodi	7	1.968.425	1.936.874
Ostali prihodi i dobici		32.281	36.944
		10.574.724	10.190.852
Poslovni rashodi			
Troškovi materijala	8	(707.885)	(463.855)
Troškovi goriva i energije	9	(771.629)	(667.509)
Troškovi plata, naknada i ostalih ličnih primanja	10	(5.326.462)	(5.077.307)
Troškovi proizvodnih usluga		(314.850)	(337.309)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	11	(2.047.335)	(2.160.898)
Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa)		(255.964)	(185.713)
Troškovi poreza		(25.076)	(24.804)
Troškovi doprinosa		(9.385)	(8.836)
Ostali rashodi i gubici		(168.702)	(261.843)
		(9.627.288)	(9.188.074)
Poslovni dobitak/ (gubitak)		947.436	1.002.778
Finansijski prihodi		96.426	77.502
Finansijski rashodi	12	(348.500)	(315.590)
Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine		20.981	-
Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine		-	(72.831)
Dobitak/ (gubitak) prije oporezivanja		716.343	691.859
Porez na dobit			
Tekući porez na dobit	13	(46.659)	(41.997)
Odloženi poreski prihodi/ (rashodi) perioda	13	(65.716)	(64.153)
Neto dobitak/ (gubitak) perioda		603.968	585.709
Zarada/(gubitak) po akciji	14	0,06033	0,05851

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Potpisano u ime Društva:

Šef odjeljenja za finansijsko računovodstvene poslove

Nataša Jović, dipl. ekonomista

V.D. Generalnog direktora

Dragiša Tanacković, dipl. inženjer građevine

Izvještaj o finansijskom položaju na dan 31.12.2023. godine

Bilansne pozicije	Napomene	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stalna sredstva			
Nematerijalna sredstva	15	61.938.237	63.442.822
Nekretnine, postrojenja i oprema	16	4.699.085	5.212.175
Odložena poreska sredstva	13	11.249	8.149
		66.648.571	68.663.146
Tekuća sredstva			
Zalihe i dati avansi	17	850.160	890.147
Kratkoročna potraživanja	18	1.317.782	1.141.481
Kratkoročni finansijski plasmani		1.183	1.728
Gotovinski ekvivalenti i gotovina	19	10.362	12.071
Porez na dodatu vrijednost		10.270	11.153
Kratkoročna razgraničenja		234.066	120.857
		2.423.823	2.177.437
BILANSNA AKTIVA		69.072.394	70.840.583
Kapital	20		
Osnovni kapital		10.009.225	10.009.225
Rezerve		1.000.923	1.000.923
Revalorizacione rezerve		985.925	985.925
Neraspoređeni dobitak ranijih godina		778.573	192.864
Neraspoređeni dobitak tekuće godine		603.968	585.709
		13.378.614	12.774.646
Dugoročna rezervisanja		55.737	44.029
Dugoročne obaveze			
Dugoročni krediti u zemlji	21	643.015	878.690
Dugoročni krediti u inostranstvu	22	3.197.713	4.794.644
Dugoročne obaveze po lizingu		-	52.626
Ostale dugoročne obaveze uključujući razgraničenja	23	829.171	240.872
		4.669.899	5.966.832
Razgraničeni prihodi i primljene donacije	24	40.987.805	42.093.942
Odložene poreske obaveze	13	268.489	199.673
Kratkoročne obaveze			
Kratkoročne finansijske obaveze	25	4.452.271	4.131.908
Obaveze iz poslovanja	26	1.832.454	1.987.384
Obaveze za plate i naknade plata	27	869.789	1.344.457
Ostale obaveze		136.991	61.733
Porez na dodatu vrijednost		177.745	145.751
Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	28	1.045.770	887.406
Obaveze za porez na dobitak		34.659	39.320
Kratkoročna razgraničenja	29	1.106.355	1.107.686
Kratkoročna rezervisanja		55.816	55.816
		9.711.850	9.761.461
BILANSNA PASIVA		69.072.394	70.840.583

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o tokovima gotovine na dan 31.12.2023. godine

	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
TOKOVI GOTOVINE IZ POSLOVNICH AKTIVNOSTI		
Prilivi od kupaca i primljeni avansi u zemlji	10.565.599	10.408.039
Prilivi od premija, subvencija, dotacija i slično	135.251	395.000
Ostali prilivi iz poslovnih aktivnosti	42.261	9.084
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	10.743.111	10.812.123
Odlici po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u zemlji	(2.063.589)	(2.043.725)
Odlici po osnovu isplata dobavljačima i dati avansi u inostranstvu	(1.858)	(16.349)
Odlici po osnovu isplata zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda	(5.427.960)	(5.196.058)
Odlici po osnovu plaćenih kamata	(111.684)	(226.072)
Odlici po osnovu poreza na dobit	(51.320)	-
Ostali odlici iz poslovnih aktivnosti	(1.535.547)	(1.630.748)
Odlici gotovine iz poslovnih aktivnosti	(9.191.958)	(9.112.952)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	1.551.153	1.699.171
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI INVESTIRANJA		
Priliv po osnovu lizinga (kamata)	24.849	572
Priliv po osnovu ostalih dugoročnih finansijskih plasmana	544	3.215
Prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja	25.393	3.787
Odlici po osnovu kupovine nekretnina, postrojenja i opreme	(12.677)	(2.015)
Odlici po osnovu kupovine nematerijalnih sredstava	-	(11.075)
Odlici gotovine iz aktivnosti investiranja	(12.677)	(13.090)
Neto priliv/ (odliv) gotovine iz aktivnosti investiranja	12.716	(9.303)
TOKOVI GOTOVINE IZ AKTIVNOSTI FINANSIRANJA		
Ostali prilivi iz aktivnosti finansiranja	40.000	-
Prilivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	40.000	-
Odlici po osnovu dugoročnih kredita	(1.361.395)	(1.455.381)
Odlici po osnovu finansijskog lizinga	(141.683)	(196.166)
Odlici po osnovu ostalih dugoročnih i kratkoročnih obaveza	(102.500)	(41.750)
Odlici gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.605.578)	(1.693.297)
Neto odlici gotovine iz aktivnosti finansiranja	(1.565.578)	(1.693.297)
UKUPNI PRILIVI GOTOVINE	10.808.504	10.815.910
UKUPNI ODLIVI GOTOVINE	(10.810.213)	(10.819.339)
NETO PRILIV/ (ODLIV) GOTOVINE	(1.709)	(3.429)
GOTOVINA NA POČETKU OBRAČUNSKOG PERIODA	12.071	15.500
GOTOVINA NA KRAJU OBRAČUNSKOG PERIODA	10.362	12.071

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

Izvještaj o promjenama u kapitalu na dan 31.12.2023. godine

	Akcijski kapital	Rezerve	Revalorizacione rezerve	Akumulirana neraspoređena dobit/ (nepokriveni gubitak)	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2022. godine	10.009.225	1.000.923	985.925	192.864	12.188.937
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	-	585.709	585.709
Stanje na dan 31.12.2022/ 01.01.2023. godine	10.009.225	1.000.923	985.925	778.573	12.774.646
Dobit/ (gubitak) za godinu	-	-	-	603.968	603.968
Stanje na dan 31.12.2023. godine	10.009.225	1.000.923	985.925	1.382.541	13.378.614

Napomene u nastavku čine sastavni dio ovih finansijskih izvještaja.

1. Osnovni podaci o Društvu

Acionarsko društvo „Vodovod i kanalizacija“ Bijeljina, (u daljem tekstu „Društvo“) osnovano je 1991. godine od kad posluje samostalno kao Osnovno javno državno preduzeće, nastalo izdvajanjem iz Komunalne radne organizacije „4. juli“ Bijeljina. Upravni odbor OJDP „Vodovod i kanalizacija“, Bijeljina je usvojilo program privatizacije državnog kapitala Odlukom o usvajanju programa broj 1180/99 od 29. decembra 1999. godine. Upravni odbor OJDP je istog datuma donio Odluku o promjeni oblika organizovanja u akcionarsko preduzeće.

Osnovna djelatnost Društva je proizvodnja i distribucija zdrave vode za piće za stanovništvo i industriju, izgradnja i održavanje distributivne mreže za distribuciju vode potrošačima i izgradnja i održavanje odvoda otpadnih voda – kanalizacija.

Nadzorni odbor društva čini:

- Škorić Miroslav, predsjednik
- Popadić Dragomir, član
- Đukić Miroslav, član
- Cerovina Milenka, član
- Trifković Biljana, član

Odbor za reviziju čine:

- Milivojević Kristina, predsjednica,
- Sefer Dalibor, član,
- Janjić Milenko, član.

Direktor Društva je gospodin Dragiša Tanacković, diplomirani inženjer građevine.

Sjedište Društva je u Bijeljini, Ulica Hajduk Stanka broj 20.

Matični broj Društva je 1412558. JIB: 4400307860000.

Društvo na dan 31. decembra 2023. godine ima prosječan broj zaposlenih po osnovu stanja na kraju mjeseca 236 zaposlenih radnika (2022. godine: 247 zaposlenih radnika).

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja

Izjava o usaglašenosti

Finansijski izvještaji predstavljaju godišnje finansijske izvještaje Društva koji su sastavljeni u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, izdatim od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde.

Prezentacija finansijskih izvještaja

Finansijski izvještaji su prikazani u formatu propisanom Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna Preduzeća, zadruge, druga pravna lica i preuzetnike (Službeni glasnik RS br. 59/22 i 129/22).

Računovodstveni metod

Finansijski izvještaji su sastavljeni po metodu prvo bitne nabavne vrijednosti, osim ukoliko MSFI ne zahtijevaju drugačiji osnov vrednovanja na način opisan u primjenjenim računovodstvenim politikama.

Načelo stalnosti poslovanja

Finansijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovu načela stalnosti poslovanja.

Tekuće obaveze Društva premašile su njegovu tekuću imovinu za iznos od 7.288.027 KM. Navedena činjenica, ukazuju na postojanje potencijalnih problema vezanih za nemogućnost servisiranja tekućih obaveza Društva u toku redovnih operativnih aktivnosti (napomena 26).

Društvo je za godinu koja se završava 31. decembra 2023. godine iskazalo dobitak u iznosu od 603.968 KM, a planovi koje ima Uprava daju prepostavku za nastavak poslovanja. Osim toga, Društvo ima višegodišnje iskustvo u obavljanju registrovane djelatnosti, definisano tržište za svoje usluge, te i pored određenih poteškoća ova prepostavka se smatra realnom, što je i stav Uprave Društva.

Na osnovu svega navedenog, neće biti ugrožena stabilnost poslovanja Društva u 2024. godini.

Uticaj i primjena novih i revidiranih Međunarodnih standarda za finansijsko izvještavanje ("MSFI") i Međunarodnih računovodstvenih standarda ("MRS")

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći standardi i izmjene postojećih standarda, su u primjeni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Dopune klasifikacije obaveza (1. januar 2023. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ – Objelodanjivanje računovodstvenih politika – Dopune (1. januar 2023. godine);
- MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške“ Dopuna definicije računovodstvenih procjena (1. januar 2023. godine);
- MRS 12 „Porez na dobit“ – Odloženi porez povezani sa sredstvima i obvezama nastalim iz pojedinačnih transakcija (1. januar 2023. godine);
- MSFI 17 „Ugovori o osiguranju“ – Dopune (1. januar 2023. godine).

Primjena gore navedenih novih standarda, izmjena postojećih standarda i tumačenja, nije imala uticaja na finansijske izvještaje Društva.

Na dan odobravanja ovih finansijskih izvještaja, sljedeći Standardi i izmjene postojećih Standarda, kao i nova tumačenja su bili izdati, ali nisu postali efektivni:

- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna klasifikacije dugoročnih i kratkoročnih obaveza (1. januar 2024. godine);
- MRS 1 „Prezentacija finansijskih izvještaja“ dopuna kratkoročne obaveze i kovenante (1. januar 2024. godine);
- MRS 7 „Izvještaj o tokovima gotovine“ i MSFI 7 „Finansijski instrumenti – Objelodanjivanja“ – Dopune aranžmani finansiranja od strane dobavljača (1. januar 2024. godine);
- MSFI 16 „Lizing“ – Dopuna obaveza po osnovu najma u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (1. januar 2024. godine).

Uprava Društva je izabrala da ne usvoji ove nove Standarde i izmjene postojećih Standarda prije nego oni stupe na snagu. Uprava predviđa da usvajanje ovih novih Standarda i izmjena postojećih Standarda neće imati značajan uticaj na finansijske izvještaje Društva u periodu inicijalne primjene.

3. Pregled značajnih računovodstvenih politika

Prihodi i rashodi

Prihodi od izvršenih usluga priznaju se u bilansu uspjeha pod uslovom da su svi rizici i koristi prešli na kupca. Prihodi od prodaje se evidentiraju u momentu izvršenja usluge. Prihodi se iskazuju po fakturnoj vrijednosti, umanjenoj za odobrene popuste.

Rashodi se obračunavaju po načelu uzročnosti prihoda i rashoda.

Preračunavanje strane valute

Poslovne promjene nastale u stranoj valuti su preračunate u KM po zvaničnom kursu koji je važio na dan poslovne promjene.

Sredstva i obaveze iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja preračunati su u KM po zvaničnom kursu utvrđenom za taj dan.

Nemonetarne stavke koje se vrednuju po principu istorijskog troška izraženog u stranoj valuti preračunate su po istorijskom kursu važećem na dan inicijalne transakcije.

Zvanični kursevi primjenjeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja u KM su bili sljedeći:

Valuta	31.12.2023.	31.12.2022.
EUR	1,95583	1,95583
SDR	2,38128	2,450479
RSD	0,01669	0,01667

Troškovi pozajmljivanja

Troškovi pozajmljivanja se odnose na kamate i druge troškove koji nastaju u vezi sa pozajmljivanjem sredstava. Troškovi pozajmljivanja koji se mogu neposredno pripisati sticanju, izgradnji ili izradi sredstva koje se osposobljava za upotrebu, uključuju se u nabavnu vrijednost ili cijenu koštanja tog sredstva. Ostali troškovi pozajmljivanja priznaju se kao rashod perioda u kome su nastali.

Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja Društva predstavljaju sredstva koja služe za proizvodnju, isporuku robe i usluga ili se koriste u administrativne svrhe.

Iskazuju se po nabavnoj vrijednosti, a otpis se vrši primjenom proporcionalne metode sa rokom od 5 godina, osim ulaganja, čije je vrijeme korištenja utvrđeno ugovorom, kada se otpisivanje vrši u rokovima koji proističu iz tih ugovora.

Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna ili procijenjena vrijednost.

Naziv	stope %
Dugoročna prava upravljanja kanalizacionim sistemom	2%
Software	20%

Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema se inicijalno priznaju po nabavnoj vrijednosti, odnosno po cijeni koštanja za sredstva izrađena u sopstvenoj režiji. Nabavnu vrijednost čini fakturna vrijednost uvećana za sve troškove koje se mogu direktno pripisati dovođenju ovih sredstava u stanje funkcionalne pripravnosti.

Nakon početnog priznavanja, nekretnine, postrojenja i oprema, osim zemljišta vrednuju se po nabavnoj vrijednosti umanjenoj za kumulirani ispravku vrijednosti po osnovu amortizacije i za eventualne kumulirane gubitke po osnovu umanjenja vrijednosti. Zemljište se naknadno vrednuje po revalorizovanju vrijednosti koja predstavlja fer vrijednost na datum revalorizacije umanjene za naknadne akumulirane gubitke zbog umanjenja vrijednosti.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme se izračunava primjenom proporcionalne metode u toku procijenjenog korisnog vijeka upotrebe sredstava, uz primjenu sljedećih stopa:

Naziv	stope %
Građevinski objekti	1,3% - 10%
Video nadzor	20%
Uređaji za daljinsku dojavu kvarova	8%
Pumpe za izvoriste (potopne, motorne, muljne i sl.)	12,5%
Računarska oprema	20%
Električni računari i druga oprema za obradu podataka	25%
Kancelarijski namještaj	12,5%
Ostala oprema (kompresori, motorne pile, mjerač protoka, frižider i druga oprema)	8% – 10%
Alat i inventar	12,5% - 20%

Obračun amortizacije počinje od narednog mjeseca u odnosu na mjesec u kojem je sredstvo stavljen u upotrebu. Amortizacione stope se preispituju svake godine radi obračuna amortizacije koja odražava stvarni utrošak ovih sredstava u toku poslovanja i preostali namjeravani vijek njihovog korišćenja.

Sredstvo se isknjižava iz evidencije u momentu otuđenja ili ukoliko se ne očekuju buduće ekonomski koristi od upotrebe tog sredstva. Dobici ili gubici po osnovu prodaje ili otpisa sredstva (kao razlika između neto prodajne vrijednosti i knjigovodstvene vrijednosti) priznaju se u bilansu uspjeha odgovarajućeg perioda.

Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan svakog bilansa stanja, Društvo preispituje knjigovodstvenu vrijednost svoje materijalne i nematerijalne imovine da bi utvrdilo da li postoje indikacije da je došlo do gubitka po osnovu umanjenja vrijednosti imovine. Ukoliko takve indikacije postoje, procjenjuje se nadoknadivi iznos sredstva da bi se mogao utvrditi eventualni gubitak. Ako nije moguće procjeniti nadoknadivi iznos pojedinog sredstva, Društvo procjenjuje nadoknadivi iznos jedinice koja generiše novac, a kojoj to sredstvo pripada.

Nadoknадiva vrijednost je neto prodajna cijena ili vrijednost u upotrebi, zavisno od toga koja je viša. Za potrebe procjene vrijednosti u upotrebi, procjenjeni budući novčani tokovi diskontuju se do sadašnje vrijednosti primjenom diskontne stope prije oporezivanja koja odražava sadašnju tržišnu procjenu vremenske vrijednosti novca za rizike specifične za to sredstvo.

Ako je procjenjen nadoknadivi iznos sredstva (ili jedinice koja generiše novac) manji od knjigovodstvene vrijednosti, onda se knjigovodstvena vrijednost tog sredstva umanjuje do nadoknadivog iznosa. Gubici od umanjenja vrijednosti priznaju se odmah kao rashod, osim ako sredstvo prethodno nije bilo predmet revalorizacije. U tom slučaju dio gubitka, do iznosa revalorizacije, priznaje se u okviru promjena na kapitalu.

Finansijski instrumenti

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva uključuju dugoročne finansijske plasmane, potraživanja i kratkoročne finansijske plasmane, gotovinu i gotovinske ekvivalente. Društvo klasificira finansijska sredstva u neku od sljedećih kategorija: sredstva po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha, investicije koje se drže do dospijeća, krediti (zajmovi) i potraživanja i sredstva raspoloživa za prodaju. Klasifikacija zavisi od svrhe za koju su sredstva stečena. Rukovodstvo Društva utvrđuje klasifikaciju finansijskih sredstava prilikom inicijalnog priznavanja.

Finansijske obaveze uključuju dugoročne finansijske obaveze, kratkoročne finansijske obaveze, obaveze iz poslovanja i ostale kratkoročne obaveze. Društvo klasificira finansijske obaveze u dvije kategorije: obaveze po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha i ostale finansijske obaveze.

Metod efektivne kamate

Metod efektivne kamate je metod izračunavanja amortizovane vrijednosti finansijskog sredstva ili finansijske obaveze i raspodjele prihoda i rashoda od kamate tokom određenog perioda. Efektivna kamatna stopa je kamatna stopa koja tačno diskonтуje buduće gotovinske isplate ili primanja tokom očekivanog roka trajanja finansijskog instrumenta ili, gdje je prikladno, tokom kraćeg perioda na neto knjigovodstvenu vrijednost finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Prihodi se priznaju na bazi efektivne kamate za dužničke instrumente, izuzev za one koji su iskazani po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumijevaju se novac u blagajni, sredstva na tekućim i deviznim računima, kao i kratkoročni depoziti do tri mjeseca koje je moguće lako konvertovati u gotovinu i koji su predmet beznačajnog rizika od promjene vrijednosti.

Krediti (zajmovi) i potraživanja

Potraživanja od kupaca, krediti (zajmovi) i ostala potraživanja sa fiksним ili odredivim plaćanjima koja se ne kotiraju na aktivnom tržištu klasificuju se kao krediti (zajmovi) i potraživanja.

Krediti (zajmovi) i potraživanja vrednuju se po amortizovanoj vrijednosti, primjenom metode efektivne kamate, umanjenoj za umanjenje vrijednosti po osnovu obezvrjeđenja. Prihod od kamate se priznaje primjenom metoda efektivne kamate, osim u slučaju kratkoročnih potraživanja, gdje priznavanje prihoda od kamate ne bi bilo materijalno značajno.

Umanjenja vrijednosti finansijskih sredstava

Na dan svakog bilansa stanja Društvo procjenjuje da li postoje objektivni dokazi da je došlo do umanjenja vrijednosti imovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava (osim sredstava iskazanih po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha). Obezvrjeđenje finansijskih sredstava se vrši kada postoje objektivni dokazi da su, kao rezultat jednog ili više događaja koji su se desili nakon početnog priznavanja finansijskog sredstva, procjenjeni budući novčani tokovi sredstava izmjenjeni.

Obezvređenje (ispravka vrijednosti) potraživanja vrši se indirektno za iznos dospjelih potraživanja koja nisu naplaćena u određenom periodu od datuma dospjeća za plaćanje, a direktno ako je nemogućnost naplate izvesna i dokumentovana. Promjene na računu ispravke vrijednosti potraživanja evidentiraju se u korist ili na teret bilansa uspjeha. Naplata otpisanih potraživanja knjiži se u bilansu uspjeha kao ostali prihod.

Ostale finansijske obaveze

Ostale finansijske obaveze, uključujući obaveze po kreditima, inicijalno se priznaju po fer vrijednosti primljenih sredstava, umanjenoj za troškove transakcije.

Nakon početnog priznavanja, ostale finansijske obaveze se vrednuju po amortizovanoj vrijednosti korišćenjem metoda efektivne kamate. Trošak po osnovu kamata se priznaje u bilansu uspjeha obračunskog perioda.

Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa propisima o oporezivanju Republike Srpske. Konačni iznos obaveze poreza na dobitak utvrđuje se primjenom poreske stope od 10% na poresku osnovicu utvrđenu u poreskom bilansu Društva Poreska osnovica prikazana u poreskom bilansu uključuje dobitak prikazan u zvaničnom bilansu uspjeha koji se koriguje za razlike koje su definisane propisima o oporezivanju Republike Srpske.

Republički propisi ne predviđaju da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda mogu se koristiti za umanjenje poreske osnovice budućih obračunskih perioda, ali ne duže od 5 godina.

Odloženi porez

Odloženi porez na dobitak se obračunava korišćenjem metode utvrđivanja obaveza prema bilansu stanja, za privremene razlike proizašle između knjigovodstvene vrijednosti sredstva i obaveza u finansijskim izvještajima i njihove odgovarajuće poreske osnovice korišćene u izračunavanju oporezivog dobitka. Odložene poreske obaveze se priznaju za sve oporezive privremene razlike dok se odložena poreska sredstva priznaju u mjeri u kojoj je vjerovatno da će oporezivi dobici biti raspoloživi za korišćenje odbitnih privremenih razlika.

Odloženi porez se obračunava po poreskim stopama za koje se očekuje da će se primjenjivati u periodu kada se sredstvo realizuje ili obaveza izmiruje. Odloženi porez se knjiži na teret ili u korist bilansa uspjeha, osim kada se odnosi na pozicije koje se knjiže direktno u korist ili na teret kapitala, i u tom slučaju se odloženi porez takođe raspoređuje u okviru kapitala.

Primanja zaposlenih

U skladu sa propisima koji se primjenjuju u Republici Srpskoj, Društvo je u obavezi da plaća doprinose državnim fondovima kojima se obezbeđuje socijalna sigurnost zaposlenih. Društvo je, takođe, obavezno da od bruto plata zaposlenih obustavi doprinose i da ih, u ime zaposlenih, uplati tim fondovima. Doprinosi na teret zaposlenog se knjiži na teret rashoda perioda na koji se odnose.

4. Značajne računovodstvene procjene

Sastavljanje finansijskih izvještaja zahtijeva od rukovodstva Društva da vrši procjene i koristi pretpostavke koje mogu da imaju efekta na prezentovane vrijednosti sredstava i obaveza i objelodanivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izvještaja, kao i prihoda i rashoda u toku izvještajnog perioda. Ove procjene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, tekućim i očekivanim uslovima poslovanja i ostalim raspoloživim informacijama na dan sastavljanja finansijskih izvještaja. Stvarni rezultati mogu da se razlikuju od procjenjenih iznosa.

a) Korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme

Društvo procjenjuje preostali korisni vijek nekretnina, postrojenja i opreme na kraju poslovne godine. Procjena korisnog vijeka nekretnina, postrojenja i opreme je zasnovana na istorijskom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i predviđenim tehnološkim napretkom i promjenama ekonomskih i industrijskih faktora.

Ukoliko se sadašnja procjena razlikuje od prethodnih procjena, promijene u poslovnim knjigama Društva se evidentiraju u skladu sa MRS 8 „Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procijena i greške“. Ove procjene mogu da imaju materijalno značajan efekat na knjigovodstvenu vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme kao i na iznos amortizacije tekućeg obračunskog perioda.

b) Umanjenje vrijednosti imovine

Na dan bilansa stanja, Društvo vrši pregled knjigovodstvene vrijednosti materijalne i nematerijalne imovine i procjenjuje da li postoje indikacije za umanjenje vrijednosti nekog sredstva. Prilikom procjenjivanja umanjenja vrijednosti, sredstva koja gotovinske tokove ne generišu nezavisno dodjeljuju se odgovarajućoj jedinici koja generiše novac. Naknadne promjene u dodjeljivanju jedinici koja generiše novac ili u vremenu novčanih tokova mogu da utiču na knjigovodstvenu vrijednost odnosne imovine.

c) Ispravka vrijednosti potraživanja

Ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja se vrši na osnovu procjenjenih gubitaka uslijed nemogućnosti kupaca da ispune svoje obaveze. Procjena rukovodstva je zasnovana na starosnoj analizi potraživanja od kupaca, istorijskim otpisima, kreditnoj sposobnosti kupaca i promjenama u postojecim uslovima prodaje. Ovo uključuje i pretpostavke o budućem ponašanju kupaca i očekivanoj budućoj naplati. Promjene u uslovima poslovanja, djelatnosti ili okolnosti vezani za određene kupce mogu da imaju za posljedicu korekciju ispravke vrijednosti potraživanja objelodanjene u priloženim finansijskim izvještajima.

5. Prihodi od prodaje proizvoda

Prihodi od prodaje proizvoda	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od prodaje proizvoda povezanim pravnim licima	37.934	56.713
Prihodi od prodaje proizvoda na domaćem tržištu	7.609.193	7.582.777
Ukupno prihodi od prodaje proizvoda:	7.647.127	7.639.490

Prihodi od prodaje proizvoda	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od isporuke vode građanima	5.393.061	5.385.669
Prihodi od kanalizacije	1.476.736	1.480.032
Prihodi od naknade za održavanje sistema	393.468	375.910
Prihodi od isporuke vode pravnim licima	338.934	331.807
Prihodi od isporuke vode povezanim pravnim licima	27.844	45.518
Prihodi od isporuke kanalizacije povezanim pravnim licima	10.090	11.195
Prihodi od održavanja septičkih jama	6.994	9.359
Ukupno prihodi od prodaje proizvoda:	7.647.127	7.639.490

6. Prihodi od pruženih usluga

Prihodi od pruženih usluga	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od priključaka i mehanizacije	468.784	424.305
Ostali prihodi	64.841	60.091
Prihodi od prodaje usluga povezanim pravnim licima	180.831	29.108
Prihodi od izgradnje i održavanja vodovodne mreže	182.645	29.100
Prihodi od rada specijalnih vozila	26.966	28.495
Prihodi od baždarnice	2.500	2.040
Hlorisanje instalacija	324	4.405
Ukupno prihodi od pruženih usluga:	926.891	577.544

Vodovod i kanalizacija a.d. Bijeljina
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Prihodi od prodaje usluga povezanim pravnim licima u toku 2023. godine iznose 180.831 KM (u toku 2022. godine 29.108 KM). Do značajnog povećanja, u odnosu na 2022. godinu, došlo je jer je Društvo zaključilo dva Ugovora sa Gradom Bijeljina koji se odnose na održavanje kišne kanalizacije na području Grada Bijeljina i naseljenom mjestu Janja, kao i Ugovor o proširenju vodovodne mreže na području mjesnih zajednica. Ugovor o održavanju kišne kanalizacije je realizovan do kraja 2023. godine. Ugovor o proširenju vodovodnih linija je djelimično realizovan u toku 2023. godine, dok će preostali dio ugovora biti realizovan u toku 2024. godine u skladu sa ugovorenim rokom.

7. Ostali poslovni prihodi

Ostali poslovni prihodi	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od dotacija	987.350	987.350
Prihodi od dotacija – afrička kuga	68.795	-
Prihodi od subvencija	95.327	395.000
Ostali poslovni prihodi	445.778	376.516
Prihodi od donacija	122.477	122.477
Prihodi od upotrebe robe i usluga	219.035	22.394
Proširenje izvorišnih kapaciteta - naknade	6.788	13.172
Prihodi od zakupnina	8.940	8.940
Ostali prihodi - naknada štete, sudske takse	8.605	7.705
Prihodi od laboratorije	5.330	3.320
Ukupno ostali poslovni prihodi:	1.968.425	1.936.874

8. Troškovi materijala

Troškovi materijala	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi sirovina i materijala	604.144	360.078
Troškovi laboratorijskog materijala	12.617	16.777
Troškovi rezervnih dijelova	32.570	18.513
Troškovi režijskog materijala	58.554	68.487
Ukupno troškovi materijala:	707.885	463.855

9. Troškovi goriva i energije

Troškovi goriva i energije	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi električne energije	645.631	533.098
Troškovi goriva i maziva	125.998	134.411
Ukupno troškovi goriva i energije:	771.629	667.509

10. Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja

Troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi bruto zarada	4.718.624	4.438.019
Troškovi bruto ostalih ličnih rashoda	554.260	577.320
Troškovi bruto naknada članovima upravnog i nadzornog odbora	53.578	61.968
Ukupno troškovi plata, naknada plata i ostalih ličnih primanja:	5.326.462	5.077.307

11. Troškovi amortizacije i rezervisanja

Troškovi amortizacije i rezervisanja	2023. u KM	2022. u KM
Troškovi amortizacije	2.028.491	2.082.140
Troškovi rezervisanja za otpremnine	18.844	22.942
Troškovi rezervisanja za sudske sporove	-	55.816
Ukupno troškovi amortizacije i rezervisanja:	2.047.335	2.160.898

Troškovi amortizacije u 2023. godini u iznosu od 2.028.491 KM (u 2022. godini u iznosu od 2.082.140 KM) odnose se na troškove amortizacije materijalne i nematerijalne imovine.

Troškovi rezervisanja u 2023. godini u iznosu od 18.844 KM obuhvataju troškove rezervisanja za otpremnine. Prema aktuarskom obračunu, rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju iznose 55.737 KM.

Društvo na dan 31. decembar 2023. godine, nije izvršilo evidentiranje rezervisanja jubilarnih nagrada u iznosu od 46.351 KM u skladu sa aktuarskim obračunom. Troškovi jubilarnih nagrada su knjiženi kao troškovi ostalih ličnih primanja.

12. Finansijski rashodi

Finansijski rashodi	2023. u KM	2022. u KM
Rashodi kamata po kreditima	134.538	112.550
Zatezne kamate u zemlji	206.786	192.133
Troškovi kamata po finansijskom lizingu	7.176	10.907
Ukupno finansijski rashodi:	348.500	315.590

13. Porez na dobit

Porez na dobit	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak/ (gubitak) prije oporezivanja	716.343	691.859
Korekcija za poreske svrhe	(249.752)	(7.885)
Poreski dobitak	-	683.974
Preneseni poreski gubitak	-	(264.005)
Poreska osnovica	466.591	419.969
Tekući porez na dobit (10%)	(46.659)	(41.997)
<i>Efekti promjene odloženih poreskih obaveza</i>	<i>(65.716)</i>	<i>(68.815)</i>
<i>Efekti promjene odloženih poreskih sredstava</i>	<i>-</i>	<i>4.662</i>
Odloženi poreski prihodi/(rashodi) perioda	(65.716)	(64.153)
Ukupno porez na dobit:	(112.375)	(106.150)

14. Zarada/ (gubitak) po akciji

Zarada/ (gubitak) po akciji	2023. u KM	2022. u KM
Dobitak obračunskog perioda	603.968	585.709
Prosječan ponderisani broj akcija	10.009.833	10.009.833
Ukupno zarada/ (gubitak) po akciji:	0,06033	0,05851

15. Nematerijalna sredstva

	Dugoročna prava	Prava korištenja zemljišta	Softver	Investicije u toku	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T					
<u>Stanje na dan 01.01.2022.</u>	72.765.282	2.326.405	147.690	-	75.239.377
Nabavka	-	-	9.466	-	9.466
<u>Stanje na dan 31.12.2022.</u>	72.765.282	2.326.405	157.156	-	75.248.843
Nabavka	-	-	-	-	-
<u>Stanje na dan 31.12.2023.</u>	72.765.282	2.326.405	157.156	-	75.248.843
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I					
<u>Stanje na dan 01.01.2022.</u>	10.173.869	-	122.394	-	10.296.263
Amortizacija	1.494.950	-	14.808	-	1.509.758
<u>Stanje na dan 31.12.2022.</u>	11.668.819	-	137.202	-	11.806.021
Amortizacija	1.494.951	-	9.634	-	1.504.585
<u>Stanje na dan 31.12.2023.</u>	13.163.770	-	146.836	-	13.310.606
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	61.096.463	2.326.405	19.954	-	63.442.822
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	59.601.512	2.326.405	10.320	-	61.938.237

Nematerijalna sredstva na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 61.938.237 KM odnose se na dugoročna prava u iznosu od 59.601.512 KM, a koja se odnose na novoizgrađeni kanalizacioni sistem sa rokom upravljanja od 50 godina i postrojenje za precišćavanje otpadnih voda, zemljište sa trajnim pravom korišćenja u iznosu od 2.326.405 KM i knjigovodstvene programe – softvere u iznosu od 10.320 KM.

Kanalizacioni sistem je u vlasništvu Grada Bijeljina, a Ugovorima o prenosu prava korišćenja, upravljanja, ostvarivanja prihoda i održavanja je prenijet Društvu na korišćenje i održavanje. U knjigovodstvenim evidencijama Društva kanalizacioni sistem je evidentiran na dugoročnim pravima na osnovu Instrukcije Ministarstva finansija Republike Srpske broj 06.09/052-349/08 od 29. aprila 2008. godine. Budući da priznata nematerijalna imovina ne zadovoljava definiciju nematerijalne imovine navedene u paragrafu 8 MRS 38 – Nematerijalna imovina, nego sredstva koja se odnose na sistem prikupljanja otpadnih voda na području Grada Bijeljina treba priznati u bilansu stanja kao nekretnine, postrojenja i opremu, Društvo je i u toku 2023. godine imalo razgovore sa Gradom Bijeljina, ali do zaključenja finansijskih izvještaja za 2023. godinu nije postignut dogovor u vezi sa preknjižavanjem navedene imovine u skladu sa MRS 16 – Nekretnine, postrojenja i oprema. Društvo će i u narednom periodu nastaviti pomenute razgovore do konačnog usaglašavanja navedenih knjiženja.

16. Nekretnine, postrojenja i oprema

	Zemljište	Građevinski objekti	Oprema	Ulaganja u tuđe objekte	Osnovna sredstva u pripremi	Ukupno
N A B A V N A V R I J E D N O S T						
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2021.</u>	57.623	33.134.147	4.169.772	25.219	379.644	37.766.404
Nabavka	-	-	-	-	1.722	1.722
Prenos sa/na	-	-	21.659	-	(21.659)	-
Otuđenje i rashodovanje	-	-	(212.091)	-	-	(212.091)
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2022.</u>	57.623	33.134.147	3.979.339	25.219	359.707	37.556.035
Nabavka	-	-	-	-	10.835	10.835
Prenos sa/na	-	-	4.180	-	(4.180)	-
Aktiviranje			10.481	-	(10.481)	-
Otpis po odluci	-	-	(18.588)	-	-	(18.588)
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2023.</u>	57.623	33.134.147	3.975.412	25.219	355.881	37.548.282
I S P R A V K A V R I J E D N O S T I						
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2021.</u>	-	28.647.201	3.333.899	1.933	-	31.983.034
Amortizacija	-	349.623	222.247	504	-	572.374
Otuđenje i rashodovanje	-	-	(211.554)	-	-	(211.554)
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2022.</u>	-	28.996.830	3.344.592	2.438	-	32.343.860
Amortizacija	-	349.629	173.774	504	-	523.907
Otpis po odluci	-	-	(18.570)	-	-	(18.570)
<u>Stanje na dan</u> <u>31.12.2023.</u>	-	29.346.459	3.499.796	2.942	-	32.849.197
S A D A Š N J A V R I J E D N O S T						
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2022. godine	57.623	4.137.317	634.747	22.781	359.707	5.212.175
Sadašnja vrijednost na dan 31.12.2023. godine	57.623	3.787.688	475.616	22.277	355.881	4.699.085

Sadašnja vrijednost nekretnina, postrojenja i opreme na dan 31. decembar 2023. godine iznosi 4.699.085 KM i obuhvata:

- Građevinsko zemljište u iznosu od 57.623 KM;
- Građevinske objekte po sadašnjoj vrijednosti u iznosu od 3.787.688 KM, a koji se odnose na građevininske objekte, vodovodnu mrežu i priključke koji su poslije izvršene Prve procjene osnovnih sredstava uvedene u evidenciju osnovnih sredstava Društva i novoizgrađeni objekti laboratorije, buster stanice Hase, Ljeskovac i vodovodne mreže;
- Opremu po sadašnjoj vrijednosti u iznosu od 475.616 KM a koja se odnosi na transportna sredstva, radne mašine, vozila, opremu za bunare, trafo stanicu i razvodne ormare, računarsku opremu, kancelarijski namještaj, laboratorijsku opremu, građevinske mašine i dr.
- Ulaganja u tuđe nekretnine, postrojenja i opremu u iznosu od 22.277 KM, a koje se odnosi na izgradnju priključka fekalne kanalizacione mreže naselja Koviljuše na glavni fekalni kolektor koji je u vlasništvu Grada i
- Opremu, alat i nekretnine u pripremi u iznosu od 355.881 KM, a koje se odnose na vodomjere za daljinsko očitavanje koji se izmjenom Pravilnika o računovodstvu i računovodstvenim politikama iz maja 2020. godine evidentiraju na alat i sitan inventar i nakon ugradnje amortizuju po stopi od 20% godišnje, građevinske objekte u pripremi koji se odnose na dio izgrađenog vodovodnog sistema u naselju Banjica – Brđani i ostalu opremu u pripremi.

17. Zalihe i dati avansi

Zalihe i dati avansi	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Zalihe sirovina i materijala	795.464	834.835
Rezervni dijelovi u skladištu	156.968	160.942
Ispravka vrijednosti sitnog inventara i alata	(113.503)	(115.824)
Dati avansi u zemlji	8.988	8.860
Alat i inventar na zalihamu	2.049	1.140
Dati avansi u inostranstvu	194	194
Ukupno zalihe i dati avansi:	850.160	890.147

18. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja od kupaca - povezana pravna lica (napomena 30)	78.511	13.147
Potraživanja od kupaca – građani	1.627.391	1.669.937
Potraživanja od kupaca u zemlji	231.072	520.353
Potraživanja od kupaca za priključke	189.567	223.830
<i>Ispravka vrijednosti potraživanja od kupaca</i>	(863.266)	(1.301.204)
Potraživanja po osnovu dotacija – afrička kuga	40.567	-
Ostala potraživanja	147.507	148.985
<i>Ispravka vrijednosti ostalih potraživanja</i>	(133.567)	(133.567)
Ukupno kratkoročna potraživanja:	1.317.782	1.141.481

Kratkoročna potraživanja Društva na dan 31. decembra 2023. godine iznose 1.317.782 KM i obuhvataju potraživanja od kupaca - povezana pravna lica i potraživanja od ostalih kupaca za isporučenu vodu i izvršene usluge, kao i ostala potraživanja.

Za sva nenaplaćena potraživanja preko 365 dana od pravnih i fizičkih lica vrši se ispravka vrijednosti. Za potrebe sastavljanja Finansijskih izvještaja za 2023. godinu izvršen je obračun očekivanih kreditnih gubitaka za tekuću godinu. S obzirom da je stanje procjenjene ispravke potraživanja po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka u 2023. godini smanjeno u odnosu na obezvrijedeњe izvršeno u 2022. godini, razlika u iznosu od 4.813 KM je knjižena na teret ispravke vrijednosti potraživanja, a u korist računa 687 – dobici od umanjenja ranije priznatih kreditnih gubitaka uslijed obezvredjenja potraživanja od kupaca.

Ukupna utužena vrijednost u 2023. godini iznosi 252.905 KM (na ime isporučene, utrošene, a neplaćene vode i neizmirenja dugovanja po osnovu pruženih usluga) od čega je u toku godine naplaćeno 181.194 KM glavnog duga (u navedenu naplatu uključena i naplata po tužbama iz prethodnih godina).

Služba za finansijsko računovodstvene i komercijalne poslove je uputila IOS – e na dan 31. decembra 2023. godine. Ukupan broj IOS-a upućen kupcima Društva je 352, od toga usaglašeno 308, neusaglašeno 3, a nepreuzeto 41. IOS-i koji nisu vraćeni smatraju se usaglašenim budući da na istim stoji klauzula: „Ukoliko u roku od 10 dana Društvo ne primi potvrdu, ili osporavanje, stanje će se smatrati usklađenim“. Salda 3 neusaglašena IOS-a sa kupcima, po Rukovodstvu Društva, nisu materijalno značajna, a usaglašavanje će biti izvršeno u toku 2024. godine.

19. Gotovinski ekvivalenti i gotovina

Gotovinski ekvivalenti i gotovina	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Poslovni račun - domaća valuta	9.330	11.238
Poslovni račun - strana valuta	1.032	838
Izdvojena sredstva	-	(5)
Ukupno gotovinski ekvivalenti i gotovina:	10.362	12.071

20. Kapital

Kapital	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Akcijski kapital	10.009.225	10.009.225
Zakonske rezerve	1.000.923	1.000.923
Revalorizacione rezerve	985.925	985.925
Neraspoređeni dobitak/ (gubitak) ranijih godina	778.573	192.864
Neraspoređeni dobitak/ (gubitak) tekuće godine	603.968	585.709
Ukupno kapital:	13.378.614	12.774.646

Osnovni kapital iskazan na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 10.009.225 KM. Broj emitovanih akcija je 10.009.225. Nominalna vrijednost jedne akcije na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 1 KM.

Struktura akcijskog kapitala je data kako slijedi:

Kapital	Broj akcija	%
Grad Bijeljina	6.509.288	65,03%
PREF a.d. Banja Luka	1.000.959	10,00%
DUIF INVEST NOVA A.D. - OMIF INVEST NOVA	834.769	8,34%
FOND ZA RESTITUCIJU RS A.D. BANJA LUKA	500.479	5,00%
Ostali akcionari	1.163.730	11,63%
Ukupno kapital:	10.009.225	100%

21. Dugoročni krediti u zemlji

Dugoročni krediti u zemlji	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni krediti u zemlji	878.689	1.528.146
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u zemlji	(235.674)	(649.456)
Ukupno dugoročni krediti u zemlji:	643.015	878.690

Dugoročni krediti u zemlji na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 878.689 KM odnose se na dva Ugovora o kreditima koje je Društvo zaključilo tokom 2019. godine – Ugovor sa Novom bankom a.d. Banja Luka u iznosu od 630.000 KM, sa rokom otplate 54 mjeseca, kamatnom stopom 4,4% čije stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 111.176 KM i Ugovor o kreditu sa Našom bankom a.d. Bijeljina u iznosu od 1.200.000 KM, sa rokom otplate 120 mjeseci, kamatnom stopom 4,9% čije stanje duga na dan 31. decembra 2023. godine iznosi 767.513 KM.

22. Dugoročni krediti u inostranstvu

Dugoročni krediti u inostranstvu	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Dugoročni krediti u inostranstvu (EBRD)	7.329.619	8.041.558
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u inostranstvu	(4.131.906)	(3.246.914)
Ukupno dugoročni krediti u inostranstvu:	3.197.713	4.794.644

Dugoročne obaveze po osnovu kredita odobrenog od Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) odnosi se na obavezu u skladu sa Ugovorom o kreditu odobrenog u iznosu od 7 miliona EUR. Prema ugovorenim uslovima, kredit je podijeljen u dvije kategorije (prva kategorija u iznosu od 5.930 hiljada EUR se koristi za finansiranje radova za izgradnju kanalizacionog sistema u Bijeljini, a druga kategorija se odnosi na finansiranje nepredviđenih radova u iznosu od milion EUR, te na jednokratnu proviziju binci u iznosu od 70 hiljada EUR). Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grejs periodom do 31. januara 2011. godine. Ugovorom je predviđeno da će Društvo plaćati 0,5% naknade za nepovučeni iznos sredstava na godišnjem nivou.

Društvo je dana 22. jula 2010. godine, potpisalo Ugovor o dugoročnom kreditu sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj u iznosu od 5 miliona EUR, koji je postao efektivan 23. novembra 2011. godine. Period otplate kredita je u 24 polugodišnje rate, sa grace periodom do 31. januara 2014. godine. Krajnji rok dospjeća je 31. juli 2025. godine.

Vodovod i kanalizacija a.d. Bijeljina
Napomene uz finansijske izvještaje na dan 31. decembra 2023. godine

Ugovorom sa EBRD Društvo se obavezalo da održava sljedeće pokazatelje u navedenoj proporciji:

1. održavanje stope naplate najmanje u visini od 90% u toku izvještajnog perioda;
2. stepen pokrivenosti duga gotovinom mora biti najmanje 1,2;
3. sumnjiva potraživanja najviše 5% u odnosu na iskazana potraživanja u obračunskom periodu;
4. Takođe, u skladu sa Ugovorom potpisanim 22. jula 2010. godine, definisani su dodatni pokazatelji: postići i održavati godišnji omjer fakturisane i proizvedene vode ne manji od 0,65.
5. Društvo treba održavati odnos ukupnih troškova zaposlenih i ukupnih operativnih troškova ne veći od 0,60;
6. postići i održavati odnos između troškova zaposlenih i ukupnih operativnih prihoda ne veći od 0,40;
7. postići i održavati EBITDA maržu ne manju od 30%.

U nastavku su prezentovani pokazatelji prema analizama rukovodstva Društva:

Opis	Zahtjev	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Stepen naplate	>90%	103,75	102,22
Stepen pokrivenosti duga	>1,2	1,75	0,86
% sumnjivih i spornih potraživanja	<5%	1,07	1,39
Godišnji odnos između isporučene i proizvedene vode	>65%	62	60
Odnos ukupnih troškova zaposlenih i ukupnih operativnih troškova	<60%	56	56
Odnos ukupnih troškova zaposlenih i ukupnih operativnih prihoda	<40%	49	49
EBITDA marža	>30%	27,28	28,54

Rukovodstvo Društva je svjesno da ostvareni pokazatelji nisu u skladu sa ugovorima o dugoročnim kreditima, ali očekuje da Povjerilac po tom osnovu neće proglašiti kredite dospjelim na šta ima pravo u skladu sa odredbama ugovora.

Društvo je u septembru 2022. godine zaključilo aneks Sporazuma o načinu i uslovima izmirenja obaveza AD Vodovoda i kanalizacije Bijeljina prema Republici Srbiji po osnovu Projekta izgradnje sistema sakupljanja otpadnih voda na području opštine Bijeljina – 36876. Prema potписанom aneksu, dužnik se obavezao da plati dug u 69 mjesечnih rata počev od 15. maja 2022. godine.

23. Ostale dugoročne obaveze uključujući razgraničenja

Ostale dugoročne obaveze uključujući razgraničenja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 829.171 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 240.872 KM) odnose se na dugoročne obaveze po osnovu dva Rješenja o odgodi plaćanja poreskog duga koji su zaključeni sa Poreskom upravom Republike Srbije u martu 2021. godine na period od 60 mjeseci i u martu 2023. godine na period od 60 mjeseci.

24. Razgraničeni prihodi i primljene donacije

Razgraničeni prihodi i primljene donacije na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 40.987.805 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 42.093.942 KM) odnose se na primljene donacije za izgradnju kanalizacionog sistema Grada Bijeljina, a koji se godišnje oprihoduju u visini obračunate amortizacije po stopama koje su definisane Ugovorom o zajedničkoj realizaciji projekta koji je potписан između Grada Bijeljina i ovog Društva (rok upotrebe i korišćenja kanalizacionog sistema 50 godina, a stopa amortizacije 2%).

25. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u zemlji (napomena 21)	235.674	649.456
Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u inostranstvu (napomena 22)	4.131.906	3.246.914
Tekuće dospjeće finansijskog lizinga	53.191	141.538
Ostale kratkoročne finansijske obaveze	31.500	94.000
Ukupno kratkoročne finansijske obaveze:	4.452.271	4.131.908

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 4.452.271 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 4.131.908 KM) odnose se na obaveze po osnovu dugoročnih kredita u zemlji i inostranstvu koje dospjevaju na naplatu do godinu dana, obaveze po osnovu dugoročnog finansijskog lizinga koji na naplatu dospjeva u periodu do godinu dana i obaveze po osnovu odobrene pozajmice firme Intergaj d.o.o. Bijeljina.

Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u zemlji na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 235.674 KM odnosi se na obaveze po kreditima kod Nova banka a.d. Banja Luka i Naša banka a.d. Bijeljina. Tekuće dospjeće dugoročnih kredita u inostranstvu na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 4.131.906 KM odnosi se na obaveze po kreditu EBRD-a 40775 koji dospjevaju na naplatu u 2024. godini u iznosu od 824.992 KM (rate u januaru i julu 2024. godine), obaveze prema Gradu Bijeljina po kreditu EBRD-a 40775 koje su dospjele na naplatu u iznosu od 2.474.973 KM (ukupno 6 rata - glavnica) (napomena 30) i obaveze po kreditu EBRD-a 36876 za koji je zaključen sporazum sa Ministarstvom finansija Republike Srpske i koje dospjevaju na naplatu u 2024. godini u iznosu od 831.939 KM.

26. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	373.487	453.094
Obaveze prema dobavljačima:		
- iz Republike Srbije	1.142.582	1.255.292
- iz Federacije BiH	253.934	220.375
- iz Brčko Distrikta	3.847	9.580
- u inostranstvu	57.505	47.382
- povezana pravna lica (napomena 30)	1.086	1.647
- ostale obaveze iz poslovanja	13	14
Ukupno obaveze iz poslovanja:	1.832.454	1.987.384

Obaveze iz poslovanja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1.832.454 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 1.987.384 KM) odnose se najvećim dijelom na obaveze prema dobavljačima u zemlji i inostranstvu. Značajan iznos navedenih obaveza se odnosi na obaveze iz prethodnih poslovnih godina, budući da Društvo, zbog izraženog problema likvidnosti, nije u mogućnosti da izmiruje obaveze u rokovima dospijeća (napomena 2 – Načelo stalnosti poslovanja).

Služba za finansijsko – računovodstvene i komercijalne poslove je uputila IOS-e na dan 31. decembra 2023. godine. Ukupan broj IOS-a upućen dobavljačima Društva je 236, od toga je usaglašeno 218 dobavljača, neusaglašeno 2, a nepreuzetih 16. IOS-i koji nisu vraćeni smatrani su usaglašenim, budući da je na istim stajala klauzula "Ukoliko Društvo u roku od 10 dana ne primi potvrdu ili osporavanja stanje će se smatrati usklađenim".

27. Obaveze za plate i naknade plata

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za neto zarade	258.058	243.422
Obaveze za doprinos za PIO osiguranje	96.755	561.456
Obaveze za doprinos za zdravstveno osiguranje	87.864	296.219
Obaveze za doprinose - reprogram PURS	338.838	107.054
Obaveze za regres za godišnji odmor	38.931	4.050
Obaveze za porez na zarade i naknade	15.717	48.749

Obaveze za plate i naknade plata	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Obaveze za doprinos za dječiju zaštitu	14.410	47.999
Obaveze za doprinos za osiguranje od nezaposlenosti	5.226	17.075
Obaveze za ostala neto primanja zaposlenih - prevoz	12.263	12.184
Obaveze za otpremnine za odlazak u penziju	-	5.656
Obaveze za fond solidarnosti	629	593
Obaveze za nagrade i pomoć	1.098	-
Ukupno obaveze za plate i naknade plata:	869.789	1.344.457

28. Obaveza za poreze, doprinose i druge dažbine

Obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Naknada za korištenje voda	1.029.751	812.298
Obaveza za ostale poreze, doprinose i druge dažbine	2.286	10.833
Obaveza za opštekorisna dejstva šuma	4.179	3.850
Obaveza za doprinose za profesionalnu rehabilitaciju invalida	5.161	4.251
Obaveza za protivpožarnu zaštitu	1.736	1.603
Obaveza za porez na dohodak po osnovu ugovora	290	3.412
Obaveze za porez po odbitku	-	596
Obaveze za ostale poreze i doprinose po rješenju o prinudnoj naplati	2.367	50.563
Ukupno obaveze za poreze, doprinose i druge dažbine:	1.045.770	887.406

29. Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja na dan 31. decembra 2023. godine u iznosu od 1.106.355 KM (na dan 31. decembra 2022. godine u iznosu od 1.107.686 KM) i u potpunosti se odnose na tekuća dospijeća razgraničenih prihoda po osnovu primljenih donacija, a godišnje se oprihoduje iznos u visini obračunate amortizacije.

30. Transakcije sa povezanim pravnim licima

Bilans stanja	31.12.2023. u KM	31.12.2022. u KM
Potraživanja od povezanih pravnih lica (napomena 18):		
Grad Bijeljina	61.852	1.413
Grad Bijeljina – Javna česma	269	282
Grad Bijeljina – Petorazredna OŠ sa vrtićem Ledinci 1	334	379
Agrarni fond	31	28
OJDP Komunalac a.d. Bijeljina	634	697
JP EKO-DEP regionalna deponija Bijeljina	85	85
JP Vode Bijeljina	13.597	8.973
Dječiji vrtić Čika Jova Zmaj	695	671
Muzej Semberije	45	54
JU Centar za kulturu Semberija	614	421
JP Gradska Toplana Bijeljina	226	62
Direkcija za izgradnju i razvoj Grada Bijeljina	129	82
	78.511	13.147
Obaveze prema povezanim pravnim licima (napomena 26):		
Grad Bijeljina	33	67
OJDP Komunalac a.d. Bijeljina	1.053	1.580
	1.086	1.647
Neto potraživanja:	77.425	11.499

Osim navedenih transakcija, Društvo ima obavezu prema Gradu Bijeljina po osnovu rata kredita EBRD-a 40775 koje je izmirio Grad Bijeljina kao garant po navedenom kreditu na način da mu je Ministarstvo finansija Republike Srpske umanjilo tranšu PDV-a. U toku 2023. godine, po navedenom kreditu Ministarstvo finansija Republike Srpske je umanjilo tranšu PDV-a Gradu Bijeljina za dvije rate koje su dospjele u januaru i julu 2023. godine u iznosu od ukupno 886.753 KM, tako da ukupne obaveze Društva po navedenom osnovu na dan 31. decembra 2023. godine iznose 2.574.024 KM (glavnica i kamata) (napomena 25).

Bilans uspjeha	2023. u KM	2022. u KM
Prihodi od povezanih pravnih lica:		
Grad Bijeljina	177.723	44.748
Grad Bijeljina – Javna česma	1.814	19.640
Grad Bijeljina – Petorazredna OŠ sa vrtićem Ledinci 1	2.139	2.152
OJDP Gradska Toplana Bijeljina	629	571
Agrarni fond	317	390
OJDP Komunalac a.d. Bijeljina	8.825	7.764
JP EKO-DEP regionalna deponija Bijeljina	855	890
Direkcija za izgradnju i razvoj Grada Bijeljina	1.147	1.157
Muzej Semberije	500	515
JU Centar za kulturu Semberija	4.166	4.516
Dječiji vrtić Čika Jova Zmaj	6.914	6.815
JP Vode Bijeljina	14.746	11.796
	219.775	100.954
Rashodi od povezanih pravnih lica:		
Grad Bijeljina	2.359	2.630
OJDP Komunalac a.d. Bijeljina	7.921	12.726
	10.280	15.356
Neto prihodi/rashodi:	209.495	85.598

31. Upravljanje finansijskim rizicima

Ciljevi upravljanja finansijskim rizicima

Poslovanje Društva je izloženo različitim finansijskim rizicima, kao što su kreditni rizik i rizik likvidnosti.

Upravljanje finansijskim rizicima je usmjereni na minimiziranje potencijalnih negativnih efekata na finansijske performanse Društva u uslovima nepredvidivosti kretanja na finansijskim tržištima.

Društvo ne koristi finansijske instrumente zaštite od efekata finansijskih rizika na poslovanje obzirom da takvi instrumenti nisu u široj upotrebi, niti postoji organizovano tržište ovih instrumenata u Republici Srbiji.

Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik da dužnici neće biti u mogućnosti da dugovanja prema Društvu izmire u potpunosti i na vrijeme, što bi moglo dovesti do finansijskog gubitka Društva. Kreditni rizik obuhvata dugoročne finansijske plasmane, kratkoročne finansijske plasmane i potraživanja.

Rizik likvidnosti

Rukovodstvo Društva upravlja rizikom likvidnosti na način koji mu obezbeđuje da u svakom trenutku ispunjava svoje obaveze. Rizikom likvidnosti se upravlja održavanjem odgovarajućih novčanih rezervi, praćenjem planiranih i stvarnih novčanih tokova i održavanjem adekvatnog odnosa dospjeća finansijskih sredstava i obaveza.

Prikazani iznosi zasnovani su na nediskontovanim novčanim tokovima na osnovu najranijeg datuma na koji će Društvo biti obavezno da takve obaveze namiri.

Upravljanje rizikom kapitala

Upravljanje rizikom kapitala služi rukovodstvu Društva da očuva mogućnost poslovanja po principu stalnosti poslovanja, istovremeno maksimizirajući prinose vlasnicima i drugim interesnim stranama putem optimizacije odnosa duga i kapitala.

Društvo analizira kapital kroz pokazatelj zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto zaduženosti i ukupnog kapitala. Neto zaduženost se obračunava tako što se ukupne finansijske obaveze, kratkoročne i dugoročne, umanjuje za gotovinu i gotovinske ekvivalentne. Ukupan kapital predstavlja zbir svih kategorija kapitala prikazanih u bilansu stanja i neto zaduženosti.

32. Poreski rizici

Poreski sistem Bosne i Hercegovine je u procesu kontinuirane revizije i izmjena. Međutim, još uvijek postoje različita tumačenja poreskih propisa. U različitim okolnostima, poreski organi mogu imati različite pristupe određenim pitanjima i mogu utvrditi dodatne poreske obaveze zajedno sa naknadnim zateznim kamatama i penalima.

Poreski propisi RS obuhvataju propise vezano za cijene transfera između povezanih pravnih lica. Važeći propisi definišu princip jednakih uslova odnosno da se transakcije sa povezanim pravnim licima obavljaju po istim uslovima kao i sa trećim licima, kao i metode utvrđivanja transfernih cijena. Stoga se može očekivati da će poreski organiinicirati detaljnu kontrolu transfernih cijena.

Da bi osigurali da oporeziva dobit i/ili carinska vrijednost uvezene robe ne sadrži materijalno značajne greške zbog efekata transfernih cijena između povezanih pravnih lica Uprava Društva vjeruje da je tumačenje važećih zakona ispravno.

33. Potencijalne obaveze

Procjenjena vrijednost 14 sudske sporova na dan 31. decembra 2023. godine u kojima se Društvo javlja kao tuženi iznosi 186.000 KM. Iznosi konačnih gubitaka po osnovu sudske sporova mogu biti uvećani po osnovu obračunatih zateznih kamata do datuma okončanja sporova, odnosno do datuma konačnih isplata po sporovima. Rukovodstvo smatra da sudske sporovi koji se vode protiv Društva neće prouzrokovati materijalno značajne štete po Društvo.

34. Događaji nakon datuma izvještavanja

Do dana objavljanja ovih finansijskih izvještaja nisu nastali događaji nakon datuma bilansa stanja koji bi zahtjevali korekciju ili dodatna objelodanjivanja u priloženim finansijskim izvještajima, kako se to zahtjeva prema odredbama IAS 10 "Događaji nakon dana bilansa".

A.D. "Vodovod i kanalizacija" Bijeljina A.D. "Vodovod i kanalizacija" Bijeljina			
Prvi mjesec	15.5.2024.		
Oprezni	Ugovor	Ugovor	Pravni
18-4/24		M2	